

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku kapitałowego

1. Prawo UE oraz prawo międzynarodowe

- 1.1 Dyrektywa PE i Rady (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu

2. Prawo Krajowe

2.1 Nowe przepisy wchodzące w życie

- 2.1.1 Rozporządzenie MRiF w sprawie upoważnienia do wykonywania niektórych czynności związanych z wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa w Umowie FATCA
- 2.1.2 Rozporządzenie MRiF w sprawie upoważnienia do przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązków związanych z informowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych
- 2.1.3 Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności

2.2 Projekty ustaw/rozporządzeń

- 2.2.1 Projekt ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz niektóre inne ustawy z pakietu „Konstytucji Biznesu”
- 2.2.2 Projekt ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji
- 2.2.3 Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw
- 2.2.4 Projekt rozporządzenia MRiF w sprawie zgłaszania KNF naruszeń rozporządzenia 596/2014
- 2.2.5 Projekt rozporządzenia MRiF w sprawie terminów uiszczania, wysokości i sposobu obliczania należności na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura
- 2.2.6 Projekt rozporządzenia MRiF w sprawie upoważnienia do wykonywania czynności związanych z wymianą informacji podatkowych z innymi państwami

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

- 3.1 Komunikat MC w sprawie Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017 – 2022
- 3.2 Posiedzenie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy
- 3.3 Komunikat MC w sprawie roboczego projektu ustawy o ochronie danych osobowych

4. Stosowanie prawa

- 4.1 Wyrok NSA z dnia 24 czerwca 2016 r., II GSK 366/15 w sprawie zasad obiegu informacji w grupie kapitałowej
- 4.2 Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2017 r., w sprawie C-568/15, dotyczącej opłat za połączenie z obsługą serwisową
- 4.3 Wyrok NSA z dnia 30 listopada 2016 r., II OSK 1083 w sprawie ustanowienia przez stronę kilku pełnomocników w postępowaniu administracyjnym

II. Obszar zmian

1. Prawo UE oraz prawo międzynarodowe

1.1 Dyrektywa PE i Rady (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu

Dotyczy: przepisy AMLD IV powinny zostać wdrożone do krajowego porządku prawnego do 26 czerwca 2017 r. Polski ustawodawca nie przedstawił jednak do tej pory projektu zmian do polskiej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Zgodnie z wymaganiami unijnych aktów prawnych instytucje obowiązane będą musiały przeformułować swoje wewnętrzne procedury z zakresu AML/CFT w celu dostosowania ich do nowego podejścia, które oparte będzie na szczegółowym badaniu ryzyka, a tym samym będzie wymagało przyjęcia na siebie większej odpowiedzialności przez instytucje obowiązane.

Dyrektywa wprowadza wytyczne dotyczące wewnętrznych polityk, procedur i zasad, które mają zapewnić wzrost efektywności zarządzania i kontroli ryzyka. Ograniczeniu ulegnie możliwość stosowania uproszczonych środków należytej staranności wobec klienta. Zasadą ma być każdorazowe dokonanie analizy klienta w celu przypisania relacji określonego poziomu ryzyka. Na podstawie zidentyfikowanego ryzyka instytucje obowiązane powinny każdorazowo decydować o zakresie stosowanych wobec konkretnego klienta środków bezpieczeństwa.

Dla zapewnienia większej przejrzystości AMLD IV nakłada na państwa UE obowiązek utworzenia centralnego rejestru zawierającego informacje o beneficjentach rzeczywistych i stosunkach łączących podmioty działające na obszarze danego kraju z beneficjentami rzeczywistymi. Osoby prawne będą musiały posiadać dokładne i aktualne informacje na temat swoich beneficjentów rzeczywistych oraz udostępniać je w celu przeprowadzenia badania klienta przez instytucje obowiązane.

Nowa dyrektywa rozszerza też definicję osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne (tzw. PEP) o wewnętrznych PEP, czyli pochodzących z kraju siedziby instytucji obowiązanych. Zmiana ta oznacza, że podmioty zobowiązane będą musiały dokonać przeglądu swoich rejestrów klientów w celu ich dostosowania do nowej definicji PEP i zastosowania w odpowiednich przypadkach wzmożonych środków należytej staranności wobec klienta.

Ponadto w AMLD IV uregulowano istotne kwestie związane z ochroną danych osobowych. W tym obszarze nowe przepisy regulują w szczególności: okres przechowywania danych pozyskanych w wyniku *customer due diligence*; obowiązek informowania klienta; zasady wykorzystywania danych.

Status: dyrektywa została przyjęta 25 czerwca 2015 r., natomiast jej regulacje zaczną obowiązywać od 26 czerwca 2017 r.

Źródło: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32015L0849>

2. Prawo Krajowe

2.1 Nowe przepisy wchodzące w życie

2.1.1 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie upoważnienia do wykonywania niektórych czynności związanych z wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa w Umowie FATCA

Dotyczy: w związku z wejściem w życie przepisów o Krajowej Administracji Skarbowej, minister rozwoju i finansów określił podległe Szefowi KAS organy upoważnione do wykonywania czynności związanych z udostępnianiem informacji otrzymywanych od właściwej władzy Stanów Zjednoczonych, a także zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów.

Zgodnie z rozporządzeniem, do wykonywania tych czynności upoważnieni będą dyrektorzy wszystkich izb administracji skarbowej. Upoważnienie będzie obejmowało udostępnianie informacji naczelnikom urzędów skarbowych mającym siedziby i terytorialny zasięg działania na terenie działania danego organu upoważnionego oraz naczelnikom urzędów celno-skarbowych mającym siedziby na obszarze objętym terytorialnym zasięgiem działania dyrektora odpowiedniej izby administracji skarbowej.

Wykonywanie czynności związanych z wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA, powierzone zostało Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu. Upoważnienie obejmuje wykonywanie przedmiotowych czynności względem osób mających siedzibę na terytorium Polski.

Status: rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 marca 2017 r.

Źródło: <http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20170000394>

2.1.2 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie upoważnienia do przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązków związanych z informowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych

Dotyczy: jak wynika z rozporządzenia, upoważnionym do przeprowadzania tejże kontroli będzie Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego US w Warszawie.

Status: rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 marca 2017 r.

Źródło: <http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20170000435>

2.1.3 Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności

Dotyczy: ustawa stanowi element pakietu ułatwień dla przedsiębiorców „100 zmian dla firm”, który jest pierwszym etapem realizacji „Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Zakłada ona m.in. podniesienie z 10 do 20 tys. zł wartości przedmiotu sporu dla spraw rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym.

Planowane jest również utworzenie Rejestru Należności Publicznoprawnych, który rozszerzy zakres dostępnych danych o dłużnikach. Chodzi o informacje dotyczące zaległości publicznoprawnych, takich jak zobowiązania podatkowe, kary administracyjne, należności celne i grzywny. Założono ujawnianie wymagalnych zaległości w łącznej kwocie nie niższej niż 5.000 zł, po upływie 30 dni od daty doręczenia zobowiązanemu zawiadomienia o zagrożeniu ujawnieniem w rejestrze. Przewidziano przyznanie zobowiązanemu środka ochrony prawnej (sprzeciwu). Rejestr będzie prowadzony w systemie teleinformatycznym, do którego osoby zainteresowane będą miały dostęp za pomocą portalu podatkowego. Z rejestru będzie można pobrać informacje kluczowe do oceny wiarygodności płatniczej i stanu wypłacalności kontrahenta. Ich pozyskiwanie będzie bezpłatne.

Nowelizacja wprowadza także rozwiązania skracające czas postępowania grupowego. Zrezygnowano z obowiązku rozstrzygnięcia na rozprawie sądowej o dopuszczalności postępowania grupowego. Umożliwiono prowadzenie sprawy przez sąd pierwszej instancji w obszarze wspólnym dla wszystkich członków grupy, w czasie gdy rozpoznawane jest zażalenie dotyczące składu grupy.

Poszerzono też zakres stosowania postępowania grupowego. Będzie można dochodzić roszczeń w postępowaniu grupowym, które wynikają z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy albo bezpodstawnego wzbogacenia się, w szczególności roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym będzie także dotyczyć – w ograniczonym zakresie – naruszenia dóbr osobistych, wynikających z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Ponadto zwiększą się możliwości wykorzystywania postępowania grupowego w sprawach o zapłatę, w tym również przez przedsiębiorców.

W ramach zmian w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym wydłużono z 1 do 2 miesięcy okres, po którym następuje upadek zabezpieczenia w razie wygrania sprawy przez powoda. Wprowadzono rygor nieważności czynności zbycia nieruchomości lub spółdzielczego prawa do lokalu, wbrew sądowemu zakazowi ustanowionemu jako zabezpieczenie roszczenia.

Z kolei w ramach egzekucji komorniczej wierzyciel będzie mógł żądać od dłużnika ujawnienia informacji o czynnościach dokonanych w ciągu 5 ostatnich lat, w wyniku których wyzbył się on majątku, co uniemożliwiło wierzycielowi otrzymanie zapłaty.

Status: ustawa wejdzie w życie 1 czerwca 2017 r., z wyjątkiem m.in. przepisów odnoszących się do utworzenia Rejestru Należności Publicznoprawnych, które wejdą w życie 1 stycznia 2018 r.

Źródło:

<http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=0005F2CF5C05B212C125809D00472325>

2.2 Projekty ustaw/rozporządzeń

2.2.1 Projekt ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz niektóre inne ustawy z pakietu „Konstytucji Biznesu”

Dotyczy: uwzględniając potrzebę przyjęcia przepisów przejściowych wynikających z zastąpienia obecnie obowiązującej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (SDG) nowym aktem prawnym – przepisami ustawy Prawo przedsiębiorców (PP), a także mając na uwadze konieczność wprowadzenia licznych zmian w szeregu ustaw odrębnych, będących konsekwencją uchwalenia ustawy PP oraz innych ustaw z pakietu „Konstytucji Biznesu”, zasadne jest uregulowanie ww. materii w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo przedsiębiorców oraz niektóre inne ustawy z pakietu „Konstytucji Biznesu”.

Przyjęcie odrębnej ustawy wprowadzającej jest niezbędne, ponieważ w związku z uchynieniem ustawy SDG oraz uchwaleniem i wejściem w życie ustawy PP oraz innych ustaw z pakietu „Konstytucji Biznesu”, tj.:

- ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców oraz Rzeczniku Przedsiębiorców,
- ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy,
- ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym,

przewidziane jest znówelizowanie wielu przepisów zawartych w licznych ustawach odrębnych, a także ustanowienie obszernych przepisów (regulacji) przejściowych i dostosowujących. W związku z dużą liczbą ww. regulacji zasadne jest zamieszczenie ich w odrębnej ustawie, tak aby zachować większą czytelność regulacji prawnej

Jedną z konsekwencji wprowadzenia nowych przepisów będzie wyraźne upoważnienie przedsiębiorców wpisanych do CEIDG do udzielenia prokury.

Status: projekt znajduje się na etapie konsultacji publicznych; ustawa ma wejść w życie z dniem 1 września 2017 r.

Źródło: <http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12295755>

2.2.2 Projekt ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji

Dotyczy: projekt ustawy normuje zasady odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez naruszenie prawa konkurencji oraz zasady dochodzenia roszczeń z tego tytułu w postępowaniu cywilnym. Nowe prawo dostosowuje polskie przepisy do unijnej dyrektywy związanej z roszczeniami odszkodowawczymi.

W projekcie przyjęto, że każdy kto poniósł szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji będzie miał prawo do jej pełnego naprawienia. Chodzi o poniesione straty oraz korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć wraz z odsetkami.

Nowe przepisy zawierają m.in. definicję kartelu. Obejmuje ona porozumienia i praktyki ograniczające konkurencję, przewidziane w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, które zostały uzgodnione przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, będących wobec siebie konkurentami i które zmierzają do skoordynowania działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji.

Przyjęto, że powództwa na rzecz przedsiębiorców poszkodowanych przez naruszenie prawa konkurencji będą mogły wytaczać organizacje zrzeszające przedsiębiorców, które w swoich zadaniach statutowych mają ochronę rynku przed praktykami stanowiącymi naruszenie prawa konkurencji.

Wprowadzono szczególny wniosek o wyjawienie środka dowodowego. Zgodnie z proponowanym przepisem sąd – na wniosek powoda, który uprawdopodobni swoje roszczenie i który zobowiąże się do tego, że uzyskany w ten sposób dowód wykorzysta jedynie w toczącym się postępowaniu – będzie mógł nakazać pozwanemu lub osobie trzeciej wyjawienie środka dowodowego, znajdującego się w ich dyspozycji (chodzi tu m.in. o dokumenty). Wniosek o wyjawienie, na podobnych warunkach, będzie mógł złożyć również pozwany. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego będzie mógł dotyczyć także środka dowodowego znajdującego się w posiadaniu organu ochrony konkurencji. Jednak w takim przypadku sąd będzie mógł nakazać organowi ochrony konkurencji wyjawienie takiego środka tylko wówczas, jeżeli jego uzyskanie od strony przeciwnej lub osoby trzeciej jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego będzie mógł być złożony wraz z pozwem lub w toku postępowania. Wykluczono możliwość złożenia takiego wniosku przed wszczęciem postępowania.

Status: projekt ustawy jest obecnie procedowany w Sejmie; ustawa ma wejść w życie po 14 dniach od daty ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Źródło: <http://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=1370>

2.2.3 Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw

Dotyczy: celem projektu jest dokonanie niezbędnych zmian krajowego porządku prawnego w związku z wejściem w życie europejskich regulacji dotyczących rynku kapitałowego, tj.: wdrożenie dyrektywy PE i Rady nr 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE; wdrożenie dyrektywy PE i Rady (UE) nr 2016/1034 zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów

finansowych; zapewnienie stosowania rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012; zapewnienie stosowania rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 2016/1033 zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych, rozporządzenie (UE) nr 596/2014 w sprawie nadużyć na rynku oraz rozporządzenie (UE) nr 909/2014 w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w UE i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych; zapewnienie stosowania rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

Zmiany o charakterze zasadniczym dla wdrożenia dyrektywy MiFID2 i zapewnienia stosowania rozporządzenia MiFIR:

- Przepisy projektu wprowadzają zmiany do definicji instrumentów finansowych, zawartej w art. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. W wyniku zmiany za instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi uważane będą również umowy na dostawy energii rozliczane fizycznie, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych platformach obrotu. Za instrumenty finansowe uważane będą także uprawnienia do emisji, w celu wzmocnienia integralności i zagwarantowania skutecznego funkcjonowania rynków handlu emisjami, w tym poprzez zapewnienie kompleksowego nadzoru nad działalnością handlową.
- Wprowadza się ponadto szereg nowych definicji oraz zmian w definicjach istniejących. Jednym z najważniejszych pojęć jest definicja małego i średniego przedsiębiorcy oraz alternatywnego systemu obrotu instrumentami finansowymi małych i średnich przedsiębiorców. Omawiany przepis wprowadza również definicję handlu algorytmicznego, definicję techniki handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości oraz definicję bezpośredniego dostępu elektronicznego. Natomiast dodawany przepis art. 3 pkt 2g ustawy o obrocie instrumentami finansowymi wprowadza definicję zorganizowanej platformy obrotu – OTF (Organized Trading Facility). Platformę tę definiuje się jako wielostronny system, kojarzący składane przez podmioty trzecie oferty kupna i sprzedaży szeregu instrumentów finansowych, inny niż rynek regulowany lub alternatywny system obrotu.
- Projekt wprowadza w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi nowe regulacje dotyczące limitów pozycji. Limity otwartych pozycji dla towarowych instrumentów pochodnych ustalane mają być przez KNF i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym KNF. Limity pozycji dotyczą towarowych instrumentów pochodnych i określają maksymalną ich ilość, które podmioty mogą otworzyć i które znajdują się w obrocie na rynku regulowanym lub poza rynkiem regulowanym, o ile są one ekonomicznie równoważne z instrumentami znajdującymi się w obrocie na rynku regulowanym.
- Przepis art. 1 pkt 31 projektu dodaje nowe art. 74d-74h w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi. Będą one regulować wykorzystywanie handlu algorytmicznego, w szczególności przewidując obowiązek opracowania, wdrożenia i stosowania przez firmy inwestycyjne szeregu adekwatnych i skutecznych rozwiązań.
- Regulacje zawarte w art. 1 pkt 45 projektu wprowadzają do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi art. 83b-83i, dotyczące rozwiązań technicznych i organizacyjnych opracowywanych, wdrażanych i stosowanych przez firmy inwestycyjne świadczące usługi maklerskie.

- Przepisy art. 1 pkt 60 projektu dodają w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi nowe art. 131a-131k, dotyczące prowadzenia działalności w zakresie udostępniania informacji o transakcjach.
- Ustawa zawiera również propozycję zmiany ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Zgodnie z nią, oświadczenia w prospekcie emisyjnym o prawdziwości, rzetelności i kompletności informacji, będące oświadczeniami wiedzy, składane zgodnie z art 22 ust. 5 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, będą mogły być podpisane przez pełnomocnika lub prokurenta.
- Ustawa zmienia również ustawę o nadzorze nad rynkiem finansowym. Zmiana wprowadza normę prawną wskazującą KNF jako organ właściwy w rozumieniu rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

Status: projekt znajduje się na etapie konsultacji publicznych; planowany termin wejścia w życie ustawy – 3 stycznia 2018 r.

Źródło: <http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12296100/katalog/12419952#12419952>

2.2.4 Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zgłaszania Komisji Nadzoru Finansowego naruszeń rozporządzenia 596/2014

Dotyczy: projekt rozporządzenia stanowi wykonanie zawartego w art. 3a ust. 3 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, upoważnienia do wydania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia określającego sposób odbierania przez KNF zgłoszeń naruszeń lub potencjalnych naruszeń przepisów rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 596/2014 w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE PE i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE; sposób postępowania z odebranymi zgłoszeniami i ich przechowywania, a także informowania o sposobie odbierania zgłoszeń i działaniach, jakie mogą być podejmowane po przyjęciu zgłoszenia, mając na względzie zapewnienie należytej ochrony osoby dokonującej zgłoszenia lub osoby, której zarzuca się naruszenie. Projektowane rozporządzenie stanowi implementację do polskiego porządku prawnego dyrektywy wykonawczej Komisji (UE) nr 2015/2392 w sprawie rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 596/2014 w odniesieniu do zgłaszania właściwym organom rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń tego rozporządzenia.

Uzasadnieniem szczegółowego uregulowania przedmiotowego zagadnienia jest fakt, iż osoby zgłaszające organom nadzoru rzeczywiste lub potencjalne naruszenia przepisów rozporządzenia nr 596/2014 mogą w istotnym stopniu pomagać tym organom w wykrywaniu przestępstw polegających na nadużyciach na rynku oraz w nakładaniu za nie sankcji, zwracając uwagę właściwych organów na nowe informacje. Jednocześnie do informowania o nieprawidłowościach może zniechęcać obawa przed odwetem, dyskryminacją lub ujawnieniem danych osobowych. W związku z tym konieczne są odpowiednie rozwiązania dotyczące informowania o nieprawidłowościach, aby zapewnić ogólną ochronę i poszanowanie podstawowych praw osób zgłaszających przypadki naruszenia oraz osób, których to zgłoszenie dotyczy.

W projekcie zawarta została zasada, iż powiadomienie o naruszeniu rozporządzenia 596/2014 może zostać przekazane pocztą elektroniczną, na piśmie, telefonicznie lub osobiście osobie uprawnionej do obsługi zgłoszeń. Art. 1 i 2 dyrektywy zobowiązują państwa członkowskie do

zapewnienia, aby organy nadzoru ustanowiły niezależne i autonomiczne kanały komunikacji, które są bezpieczne i gwarantują poufność, na potrzeby otrzymywania zgłoszeń naruszeń i prowadzenia działań następczych w związku z tymi zgłoszeniami. Implementowana dyrektywa wymaga aby wyznaczone kanały komunikacji były zabezpieczone przed odsłuchaniem lub odczytaniem zgłoszeń przez osoby inne niż osoby uprawnione do odbierania zgłoszeń. Odnośnie do przypadków, gdy zgłoszenia naruszeń zostaną dokonane za pośrednictwem innych kanałów komunikacji niż przewidziane w projekcie, w § 3 ust. 5 projektu wyjaśniono, iż zgłoszenia takie niezwłocznie i bez wprowadzania zmian będą przekazywane osobie uprawnionej do odbierania zgłoszeń w sposób przyjęty dla zgłaszania naruszeń.

Projekt rozporządzenia przewiduje również obowiązek ustanowienia przez KNF procedur obsługi zgłoszeń, które zgodnie z § 6 ust. 1 projektu, zawierać będą w szczególności informację o możliwości dokonania zgłoszenia również anonimowo, wskazanie sposobu, w jaki KNF może zwrócić się do osoby zgłaszającej o wyjaśnienia w zakresie przekazanych informacji lub o dodatkowe informacje, jakie mogą być w posiadaniu osoby zgłaszającej, oraz rodzaj, treść, a także termin przekazania przez Komisję osobie zgłaszającej informacji na temat wyników podjętych działań nadzorczych w związku z tym zgłoszeniem.

W § 11 projektu rozporządzenia przewidziano obowiązek udostępniania przez KNF na swojej stronie internetowej informacji dotyczących odbierania zgłoszeń naruszeń przepisów rozporządzenia 596/2014 oraz działań następczych, jakie mogą być podejmowane przez Komisję w związku z tymi zgłoszeniami. Zgodnie z projektem informacje te obejmować będą w szczególności sposób odbierania zgłoszeń, procedury odbierania zgłoszeń oraz zasady zachowania poufności odebranych zgłoszeń.

Status: projekt znajduje się na etapie konsultacji publicznych; rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12294057>

2.2.5 Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie terminów uiszczania, wysokości i sposobu obliczania należności na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura

Dotyczy: projekt rozporządzenia odzwierciedla przepisy zastępowanego rozporządzenia MF z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie terminów uiszczania, wysokości i sposobu obliczania należności na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura.

Wskazaną nowelizacją m.in. został dodany przepis uzupełniający katalog podmiotów rynku finansowego, które ponoszą koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura, o zarządzającego alternatywną spółką inwestycyjną. Przepisy mające na celu uwzględnienie zarządzającego ASI zostały zawarte w proponowanych § 1 pkt 10, § 2 ust. 1 pkt 9 (sposób obliczania wysokości należnych wpłat na pokrycie kosztów Rzecznika Finansowego za dany rok), § 13 (sposób ustalania zaliczek kwartalnych na poczet kosztów Rzecznika Finansowego) i § 16 ust. 1 pkt 7 (zakres danych, o których przekazanie Rzecznik Finansowy zwraca się do Przewodniczącego KNF w celu obliczenia wysokości należnych wpłat na pokrycie kosztów Rzecznika Finansowego za dany rok). W § 21 zawarty został przepis przewidujący, że zarządzający ASI, którzy zostali wpisani do rejestru zarządzających ASI przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, będą zobowiązani wpłacić zaliczkę na poczet kosztów Rzecznika, która byłaby od nich należna, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia.

W § 22 wskazano, że do spraw dotyczących zaliczek na poczet kosztów Rzecznika, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, będą miały zastosowanie przepisy nowego rozporządzenia. Ponadto, w załączniku do projektowanego

rozporządzenia dodano wzór deklaracji zarządzającego ASI o wysokości zaliczki na poczet kosztów działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura (formularz I).

Oprócz tego dokonano zmiany brzmienia przepisów dotyczących terminów ustalania wysokości nadpłaty i niedopłaty wpłaconych zaliczek na poczet kosztów Rzecznika Finansowego oraz przekazania właściwym podmiotom rynku finansowego informacji w tym zakresie, poprzez wydłużenie tych terminów do 31 października następnego roku (§ 18 ust. 2 i § 19 ust. 2).

Status: projekt jest na etapie konsultacji publicznych; rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Źródło: <http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12296252/katalog/12420879#12420879>

2.2.6 Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie upoważnienia do wykonywania czynności związanych z wymianą informacji podatkowych z innymi państwami

Dotyczy: rozporządzenie określa organy Krajowej Administracji Skarbowej upoważnione do wykonywania czynności związanych z:

- wymianą informacji podatkowych na wniosek i z urzędu z innymi państwami;
- automatyczną wymianą informacji podatkowych;
- udostępnianiem innym organom, na zasadach określonych w ustawie – Ordynacja podatkowa, informacji podatkowych uzyskanych w ramach ich wymiany z innymi państwami;
- nakładaniem kar pieniężnych.

Ponadto rozporządzenie określa szczegółowy zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów. Znaczna część spraw powierzona została do wykonywania Dyrektorowi IS w Poznaniu. Zgodnie § 2 projektu rozporządzenia organ ten upoważniony został do wykonywania poszczególnych czynności w trzech obszarach, tj.: wymiany informacji podatkowych na wniosek i z urzędu z innymi państwami, automatycznej wymianie informacji podatkowych, udostępnianiem, na zasadach określonych w ustawie – Ordynacja podatkowa, określonych informacji podatkowych.

Udostępnianie informacji określonych w § 2 ust. 1 pkt 3 projektu rozporządzenia następuje z uwzględnieniem terytorialnego zasięgu działania dyrektorów izb administracji skarbowej oraz miejsca zamieszkania lub siedziby podmiotu, którego informacja dotyczy z tym, że Dyrektorowi IS w Łodzi udostępniane będą wszystkie informacje podatkowe zawarte w informacjach o grupie podmiotów oraz pochodzące ze sprawozdań według krajów, o których mowa w Dyrektywie 2011/16/UE.

Z kolei poszczególni dyrektorzy izb administracji skarbowych upoważnieni zostali do wykonywania czynności związanych z udostępnianiem naczelnikom urzędów skarbowym oraz naczelnikom urzędów celno-skarbowych informacji, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3. Upoważnienie to obejmuje udostępnianie ww. informacji podatkowych naczelnikom urzędów skarbowych, mających siedzibę i terytorialny zasięg działania na terenie działania danego dyrektora izby administracji skarbowej, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu, którego informacja dotyczy oraz naczelnikom urzędów celno-skarbowych mającym siedzibę na obszarze objętym terytorialnym zasięgiem działania dyrektora odpowiedniej izby administracji skarbowej. W przypadku braku możliwości określenia właściwego naczelnika urzędu skarbowego bądź naczelnika urzędu celno-skarbowego informację udostępnia się Naczelnikowi Drugiego US Warszawa-Śródmieście.

Do wykonywania czynności związanych z przeprowadzaniem kontroli wykonywania przez raportującą instytucję finansową obowiązków w zakresie stosowania procedur należytej staranności oraz procedur sprawozdawczych oraz do wykonywania czynności związanych z nakładaniem kar pieniężnych upoważniony natomiast został Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego US w Warszawie. Upoważnienie to, obejmuje całe terytorium RP.

Status: projekt jest na etapie konsultacji publicznych.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12296155/katalog/12420447#12420447>

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1 Komunikat Ministerstwa Cyfryzacji w sprawie Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017 - 2022

Dotyczy: międzyresortowa grupa robocza zakończyła prace nad projektem Strategii Cyberbezpieczeństwa. Teraz dokument trafi do KRMC w celu zaopiniowania. W skład międzyresortowej grupy wchodziłi przedstawiciele ministerstw Cyfryzacji, Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz ABW, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, BBN oraz NASK. Jeśli Strategia uzyska pozytywną opinię Komitetu Rady Ministrów ds. Cyfryzacji – trafi pod obrady rządu. Później zostanie przyjęta w drodze uchwały. Głównym celem tego dokumentu jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa sektora publicznego, sektora prywatnego oraz obywateli w zakresie świadczenia lub korzystania z usług kluczowych oraz usług cyfrowych.

Źródło: <https://mc.gov.pl/aktualnosci/strategia-cyberbezpieczenstwa-rzeczypospolitej-polskiej-na-lata-2017-2022>

3.2 Posiedzenie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy

Dotyczy: w dniu 16 marca 2017 r. odbyło się posiedzenie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy. Komisja powstała na wniosek Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2016 r. w celu opracowania dwóch kodeksów – Kodeksu pracy i Kodeksu zbiorowego prawa pracy.

Na spotkaniu poinformowano, że Zespół ds. opracowania projektu ustawy – Kodeks pracy przygotował m.in. wstępne artykułowe propozycje zapisów regulacji prawnych w zakresie równego traktowania i niedyskryminacji w zatrudnieniu, telepracy, pracy domowej, odpowiedzialności porządkowej, zakazu konkurencji, wynagrodzenia za pracę i urlopów wypoczynkowych. Ponadto Zespół rozpoczął prace nad problematyką odpowiedzialności materialnej pracowników oraz modelem ochrony trwałości stosunku pracy, przeprowadzając w tym zakresie wstępną dyskusję i opracowując wstępne propozycje regulacji.

Zespół pracował również nad założeniami nowego modelu przedstawicielstw pracowniczych obejmującego związki zawodowe (przedstawicielstwo związkowe) oraz rady zakładowe i delegatów załogi (przedstawicielstwa wybierane). W zakresie przedstawicielstwa związkowego ustalono, że powstanie zakładowej organizacji związkowej będzie się opierało na dotychczasowych zasadach. Jednakże mając na względzie postulat upowszechnienia reprezentacji związkowej do Kodeksu zbiorowego prawa pracy wprowadzi się nową instytucję – delegata związkowego. Na posiedzeniu Komisji omawiano również problematykę regulaminu pracy oraz regulaminu wynagradzania.

Źródło: <https://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/prawo-pracy/art.8711.posiedzenie-komisji-kodyfikacyjnej-prawa-pracy-z-udzialem-minister-elzbiety-rafalskiej.html>

3.3 Komunikat MC w sprawie roboczego projektu ustawy o ochronie danych osobowych

Dotyczy: przyspieszenie postępowań ws. przypadków nieprzestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych i wprowadzenie kar finansowych to niektóre założenia wstępnego projektu nowej ustawy o ochronie danych osobowych. Projekt przygotował resort cyfryzacji. Projekt ma charakter roboczy i może jeszcze ulec zmianie.

Projekt zawiera kolejno: przepisy ogólne, przepisy regulujące postępowanie w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, europejską współpracę administracyjną, postępowanie kontrolne, administracyjne kary pieniężne, odpowiedzialność cywilną i kwestie związane z inspektorami ochrony danych. Przygotowanie projektu poprzedzone zostało konsultacjami przeprowadzonymi ze środowiskiem naukowym, przedstawicielami przedsiębiorców oraz stowarzyszeniem Administratorów Bezpieczeństwa Informacji. Minister Cyfryzacji zapoznał się również z projektem przepisów doręczonych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oraz stanowiskami przekazywanymi mu przez organizacje pozarządowe. Celem przyświecającym projektowaniu krajowych ram prawnych ochrony danych osobowych jest zapewnienie pełnej skuteczności normom przewidzianym w rozporządzeniu 2016/679. Założeniem projektowanej regulacji jest również zapewnienie obywatelom możliwości skuteczniejszego egzekwowania ochrony ich danych osobowych – w tym poprzez przyspieszenie postępowania w sprawach ich naruszeń. Decyzja o udostępnieniu projektu podyktowana została dużym zainteresowaniem społecznym wypracowywanymi zmianami prawnymi i chęcią zapewnienia procesowi tworzenia nowych przepisów pełnej transparentności. Udostępniony projekt zawiera wyłącznie przepisy, które do dnia ich udostępnienia zostały wypracowane w Ministerstwie Cyfryzacji. Nie wyczerpuje to jednak wszystkich regulacji koniecznych do wprowadzenia do projektowanej ustawy.

Źródło: <https://mc.gov.pl/aktualnosci/projekt-ustawy-o-ochronie-danych-osobowych>

4. Stosowanie prawa

4.1 Wyrok NSA z dnia 24 czerwca 2016 r., II GSK 366/15 w sprawie zasad obiegu informacji w grupie kapitałowej

Dotyczy: spółka publiczna jest zobowiązana do takiego zorganizowania przepływu informacji w swojej grupie kapitałowej, aby podmioty zależne przekazywały jej informacje podlegające upublicznieniu na podstawie obowiązujących przepisów prawa niezwłocznie po ich uzyskaniu, w celu zapewnienia prawidłowego i terminowego wykonywania obowiązków informacyjnych.

Źródło: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/781004B554>

4.2 Wyrok TSUE z dnia 2 marca 2017 r., w sprawie C-568/15 Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main eV przeciwko comtech GmbH dotyczący opłat za połączenie z obsługą serwisową

Dotyczy: koszty połączenia z numerem telefonicznym obsługi posprzedażowej nie mogą przekraczać kosztów zwykłego połączenia.

Źródło:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d0f130d612003f8c9087432bbc1a94ec84dec183.e34KaxiLc3eOq40LaxqMbN4PahqNe0?text=&docid=188524&pageIndex=0&doclang=PL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=145319>

4.3 Wyrok NSA z dnia 30 listopada 2016 r., II OSK 1083 w sprawie ustanowienia przez stronę kilku pełnomocników w postępowaniu administracyjnym

Dotyczy: w przypadku doręczenia decyzji kilku pełnomocnikom termin do wniesienia odwołania rozpoczyna swój bieg od dnia doręczenia pisma pierwszemu z nich.

Naczelny Sąd Administracyjny wyjaśnił, iż obowiązujące przepisy wprost dopuszczają możliwość ustanowienia przez stronę kilku pełnomocników, wskazując jednocześnie, iż w takiej sytuacji pisma doręcza się tylko jednemu pełnomocnikowi, a strona może wskazać takiego pełnomocnika (art. 40 § 2 KPA). W sytuacji, gdy strona z tego uprawnienia nie skorzysta, organ obowiązany jest samodzielnie wybrać, który z pełnomocników strony będzie jej pełnomocnikiem do doręczeń, kierując się zasadami efektywności i sprawności postępowania. Prawo organu do wyboru tego pełnomocnika nie jest uzależnione od uprzedniego pouczenia strony o możliwości wskazania samodzielnie pełnomocnika do doręczeń i nieskorzystaniu przez nią z tego prawa.

W odniesieniu do skutków działania organu, który takiego wyboru nie dokonał i doręczał pisma w postępowaniu administracyjnym wszystkim ustanowionym pełnomocnikom strony, NSA wskazał, iż skoro art. 40 § 2 KPA nakłada na organ administracji obowiązek dokonywania doręczeń wyłącznie jednemu z kilku pełnomocników strony, to skutki prawne związane ze skutecznym doręczeniem będzie wywoływało tylko jedno doręczenie.

Źródło: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/17CC9E946A>